

AFBRAAK

We kennen ze allen nóg wel, de leuzen, waaronder de miljoenen naar de slagvelden werden gedreven, waarvoor ze een „eervolle” dood stierven. „Vóór democratie en vrijheid”, „tegen het Fascisme”. En ook de mooie beloften, waarmee de overlevenden gepaaid werden, liggen ons nog vers in het geheugen. Dit zou, na de overwinning der geallieerden, een wereld worden, waarin het goed zou zijn te leven. Waarin ieder een behoorlijk bestaan zou zijn gewaarborgd, en nog veel meer fraais! Ook de „vijanden”, ook de Duitsers, werd het paradijs voor ogen getoerd. Die konden zich dat ook verwerven, mits ze zelf het Fascistisch regime neersloegen, de Nazi-regering omverwierpen. Alsof de edele redders en bevrijders zelf niet wisten, hoe zo iets, speciaal in dat stadium van de oorlog, zo goed als onmogelijk was. Alsof het hun niet bekend was geworden, hoe zelfs in de landen waar het verzet het sterkst was, dit verzet alleen op kleine schaal enig succes had. Maar dat nergens van een massale opstand sprake kon zijn.

En wat is er van dat moois terecht gekomen? In welk Dorado leven we nu, twee jaren na de „bevrijding”?

Vraag het maar eens aan de honderdduizenden krijgsgevangenen, die als slaven in de landen van de overwinnaars werken. Laten de talloze daklozen in de puin-steden dat eens vertellen. Ziet er de miljoenen ten dode opgeschreven kinderen maar op aan, waar over elders in dit blad gesproken wordt.

En van al deze zijn het de volkeren van de overwonnen landen, die het meest lijden.

Wanneer we ons tot Duitsland bepalen, op welke wijze heeft men daar de bewoners in de „onvolprezen” democratie opgevoed? Nog steeds nemen daar de ras-echte Nazi's de voornaamste posten in, en wordt het volk er „Pruisisch” geregeerd, zij het dan, dat de top-burokraten Engelse of Amerikaanse namen dragen. Over de Russische zone zwijgen we maar.

Vervolg van pag. 3

waar je ook bent, maar vooral als je bij je kameraden bent, en als je zelf moeilijkheden hebt in je bedrijf, en moeders, als je naar je eigen kinderen kijkt. Weet dan, dat als je praat met je mede-arbeiders dat het onderwerp zal zijn, de ondraaglijke wereld waarin we leven en hoe we ons daaruit kunnen vechten.

*) Gegevens in dit artikel zijn ontleend aan een artikel van Gertrude Samuels in de N. Y. Times. Ze verzamelde haar materiaal door interviews met leden van het Rode Kruis, vroegere UNNRA werkers en ambtenaren van het U.S. Children's Bureau en de United Nations.

En hoe staat het met de levensmogelijkheid van de arbeidersgezinnen, die in de Westelijke zones leven?

De dagbladen publiceerden de vorige week het ontstellende bericht, dat niet minder dan 682 fabrieken ontmanteld zullen worden. Het daaruit te verwijderen materiaal zal aan de door de Duitse troepen verwoeste landen als schadeloosstelling worden verstrekt. Bovendien zal door deze maatregel de Duitse industrie een zodanige knauw krijgen, dat de kans op agressieve handelingen van Duitse zijde, voorgoed verkeken is. Ten minste volgens het oordeel van de ontmantelaars!

Als, te zijner tijd, de een of andere „grote macht” het nodig vindt een andere „grote macht”, onder een nog mooiere leus, te lijf te gaan, dan zal geen van beiden schromen, zo nodig, zowel van de Duitse „agressiviteit” als van de (dan weer een-twee-drie opgebouwde) industrie gebruik te maken.

Maar voor het ogenblik staat de Duitse arbeider voor een probleem. Met het z.g.n. ontmantelen van zijn werkgelegenheid verliest hij ook de zo nodige levensmogelijkheid. Het heeft er alle schijn van of de bezetters de vooropgezette bedoeling hebben het Duitse volk, zo mogelijk geruisloos, te likwideren.

Zal dat gelukken? Naar wat wij in de loop van dit jaar, bij de Roer-stakingen, naar aanleiding van de rantsoenverlaging ervaren hebben, hopen en geloven wij dit niet. In de pers wordt er bovendien ook al over gesproken, dat de arbeiders zich „beginnen te verzetten.”

Dat kan toch ook niet anders! Je fabriek, waar je je leven lang in hebt doorgebracht, werkend voor het in stand houden van je gezin. De machines, de gereedschappen, die je vertrouwd zijn geworden, die je kent, als waren ze een deel van jezelf!

Kameraden! Denkt je daar eens in! Die verdedig je, die sta je zo maar niet af. Die behoren bij je, die zijn van jezelf, daar vecht je voor!

En al vechtende besef je, dat het dat is, dat daar je macht ligt, in je werkplaats, bij je gereedschappen. Dat zo de toekomst zijn moet: Aan jou de productie-middelen, aan jou de wereld!

Als zo de Duitse arbeiders het verzet tegen de ontmanteling van de 682 fabrieken begrijpen, zullen ze strijden en zal hun strijd niet tevergeefs zijn.

ZAANDAM

Op Donderdag 6 November vindt een vergadering plaats voor lezers van Spartacus, in het zaaltje Reigerstraat 6.

Onderwerp: **Waarom Rev. Bedrijfs-kernen. En haar taak.**

Gelegenheid om van gedachten te wisselen.

Afgewisseld met declamatie. Aanvang precies 8 uur. Toegangspreis 10 cent.

Strijd van de Chileense Mijnwerkers

Het gebeurt niet vaak, dat we iets te weten komen van de verhoudingen, waaronder de arbeiders in Chili leven. Chili is geen wereldmacht en bovendien ver van Nederland. Maar we weten, dat praktisch de gehele wereld in een politiek en economisch verband leeft, en het daarom voor ons van belang is de verhoudingen waaronder andere arbeiders leven en de strijd, die zij te voeren hebben te leren kennen.

In Chili dan, zijn de mijnwerkers in staking gegaan. Hun verzoek om verhoging van het minimumdagloon was afgewezen, regeringsbemiddeling had gefaald, en zo grepen zij naar het stakingswapen. Een regeringsrapport bracht de ellendige levensomstandigheden van de mijnwerkers aan het licht.

De 33 jaar oude mijnwerker de Soto b.v. woont met zijn vrouw en drie kinderen in twee kamers in een van de barakken, die de maatschappij heeft laten bouwen. Hun verlichting bestaat uit kaarslicht, vier keer per dag kunnen ze gedurende dertig minuten water krijgen, w.c. of bad ontbreekt geheel.

Volgens een ander regeringsrapport kan een Chileens gezin niet leven van minder dan 65 pesos per dag, maar Juan, die reeds gedurende 16 jaar kolen delft voor de Lota mijn, krijgt 30 pesos voor zijn achturige werkdag. Noch hij, noch zijn vrouw en kinderen herinneren zich ooit kaas of fruit gekocht te hebben, af en toe echter kunnen zij een beetje melk kopen.

Juan heeft vier uur per dag nodig om van en naar zijn werk te komen. De mijnen liggen soms vijf mijl onder de oceaan en de gangen zijn heet en droog. In de Lota zijn gedurende de laatste 20 maanden, 8.151 ongevallen voorgekomen met 38 doden.

Volgens de „Time” correspondent is de vakvereniging van de mijnwerkers communistisch. Er zijn reeds vele stakingen onder vakverenigingsleiding geweest, maar in deze staking was de toon van de vakvereniging zeer gematigd. Hun leiders gaven in overweging dat de kosten van de Britse en Chileense eigenaars zeer hoog waren. De Lota en Schwager, de grootste maatschappijen, maakten echter resp. een winst van 10 en 20 pct. het vorig jaar.

De President van Chili, Gabriel Gonzales Videla, zond troepen naar Lota, en bood een loonsverhoging van 40 pct. aan.

De mijnwerkers verkozen echter in hun ellendige hutten te blijven, en dit week-eind was de staking nog op volle kracht.

8 NOVEMBER 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 44

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgros 168797 te A'dam

NA DERTIG JAREN

„Volgens de oude Russische tijdrekening was het 25 October, naar de hier gebruikelijke telling 7. November 1917, dertig jaren geleden, dat de Kerenski-regering in Rusland werd neergeslagen. De grond aan de boeren, alle fabrieken aan de arbeiders, onmiddellijke vrede, waren de diepe verlangens, die de massa's in beweging brachten, en die, na de val van het czarisme in Maart van dat jaar, ook de kortstondige burgerlijk-sociaal-democratische regering wegvaagden.

Zo voltrok zich de Russische revolutie, welke grenzen in verband met de toenmaals bestaande klasseverhoudingen in dat land, voor haar ook waren bepaald. Voor de arbeidersklasse van de gehele wereld is de Russische revolutie, zogoed als de Parijse commune, een mijlpaal in de klassenstrijd, haar bevrijdingsstrijd. Daarom zal de arbeidersbeweging een herdenken van die grote dagen niet voorbij gaan.

Wat heeft ons de revolutie gebracht? Wat is Rusland van heden? Hoe staan wij tegenover dat Rusland? Hoe staat dat Rusland tegenover de internationale arbeidersklasse? Deze vragen eisen een antwoord, willen de arbeiders hun huidige strijd begrijpen en goed kunnen voeren.

„Alle macht aan de arbeidersraden!” Deze eis van de revolutie werd niet verwezenlijkt. Weldra waren de arbeidersraden niet veel meer, dan de gevel waar achter zich de, door de revolutie aan de macht gekomen, bolsjewistische partij een staatsmacht opbouwde, die het gehele economische-, sociale- en politieke leven beheerste. Niet de arbeiders beheersten en beheersen het economische leven, maar de staat, de nieuwe staat.

Het Czarisme was vernield en daarmee was het grootgrondbezit beëindigd en waren de restanten van de feodale maatschappij voor goed opgeruimd.

Een nieuwe macht trad naar voren. Een macht, die, waar bourgeoisie, boerendom en ook arbeidersklasse stuk voor stuk tekort schoten, als een bureaucratie

over alles heen groeide; een eigen macht ging vormen. Een macht bovendien, die wondergoed aansloot aan de eisen, die gesteld werden aan een jong opkomend kapitalisme in een wereld, die, om eens een woord van Lenin te gebruiken, „het imperialisme, als hoogste stadium van het kapitalisme,” was ingetreden. Eenmaal aan de macht, betekende „socialisme” voor de nieuwe machthebbers, dat Rusland tot één grote onderneming, onder directie van de staat, zou worden gemaakt. De staat regelde de productie, de aflevering van de producten, de distributie, de invoer en de uitvoer. In snel tempo, volgens vijfjaarsplannen, werd Rusland, ook het boeren-Rusland, geïndustrialiseerd. En dat alles geschiedde op kapitalistische grondslag, d.w.z. op de grondslag van het kapitalistische rentabiliteitsbeginsel. Grondslag bleef dus de uitbuiting van de grote massa, die hem in staat moest stellen het nieuwe industrialisatie-proces mogelijk te maken.

Tijdens de tweede wereldoorlog is Rusland tot een grote imperialistische macht geworden. Als enige grote en machtige concurrent vindt het Amerika tegenover zich. Ook voor Rusland geldt thans, zoals voor ieder kapitalistisch land, dat uitvoer van kapitaal levensvoorwaarde is. Export van kapitaal betekent, dat kapitaal rendabel maken, betekent vergroting van macht in de wereld, betekent de onderwerping van andere volken aan zijn heerschappij en uitbuiting.

In de strijd om de macht, de strijd om de onderwerping van andere landen aan de kapitaalheerschappij van Rusland of Amerika, is opnieuw het oude verarmde, geruïneerde en in betekenis gedaalde Europa strijdtonel geworden.

Van de Europese landen kwamen voor Russische infiltratie vanzelfsprekend het eerst de Oost-Europese landen in aanmerking.

Wat zich daar de laatste tijd afspeelt herinnert in bepaalde opzichten sterk aan de rol, die de Russische boeren hebben gespeeld bij de verovering van de macht door de bolsjewiki. De conflicten in de

boerenpartijen van Roemenië, Hongarije, Polen enz. vloeien voort uit de verdeling van het groot-grondbezit, die de Stalinistische partijen momenteel nastreven en doorzetten. De kleine boeren vinden zij daarbij aan hun zijde. De groten verzetten zich. Maar dit alles is uitvloeisel van de Russische geleide, beter te zeggen beheerste economie. Het is dus ook geleide politiek. Achter de grondverdeling verschijnt direct de dwangstaat, die bepaalt wat gezaaid en geplant moet worden en die dat afdwingt door subsidies, prijzenpolitiek en wetten. Weldra volgt de modernisering van het boerenbedrijf, de industrialisering. Rusland zal landbouwwerktuigen en machines exporteren. Dat zal collectivisering en staatsbedrijven met zich brengen. De gehele economie van die landen (ook de industrie, voor zover die niet door de Russen wordt belemmerd) zal zich moeten richten op de Russische kapitalistische machtspolitiek. Dit komt neer op een directe uitbuiting van arbeiders en boeren ten gunste van het Russische staatskapitalisme.

Rusland maakt, evenzeer als Amerika, gebruik van de onmachtspositie van het Europese kapitalisme en de onmacht van de arbeidersklasse van Europa. Het dringt teffolge van de hopeloze toestanden in dit Europa steeds verder door naar het Westen. De arbeidersklasse, die terecht constateert, dat haar geen behoorlijk levensbestaan meer rest, komt in verzet tegen eigen heersende klasse en regeringen, maar, leent ten dele oor aan de propagandistische leuzen der op Rusland georiënteerde stalinistische partijen. Terwijl een deel van de burgerij speelbal wordt van het Amerikaanse kapitaal worden de arbeiders het aldus van het Russische. Het gebeuren in Frankrijk wijst er op. Noebeer het Europese tafelen wordt doorgesneden. Er lijkt geen andere keus: Russisch of Amerikaans.

Toch betekent zowel voor de arbeiders als uiteindelijk voor de kleine boeren deze keuze niet anders dan een antwoord op de vraag „hoe wilt gij hangen, barbertje?”

Is er geen andere keus? Moet barbertje hangen? Neen, dat is niet onvermijdelijk. Wel is ieder kapitalisme een dwingende macht, maar het is een klassemacht, overal. Overal zijn arbeiders, die worden

7 NOVEMBER 1917

Op de 6e en 7e November, 30 jaar geleden, liet het Revolutionnaire Oorlogscomité der Petersburger Arbeiders- en Soldatenraden de leden der Kerensky-regering gevangen nemen. Daarmee begon de revolutie der Russische arbeiders en boeren, die door deze daad een streep zetten onder een geheel tijdperk der Russische geschiedenis. De Czaar, het hoofd van de heersende adel, was reeds door de Februari-revolutie uit zijn functie gezet en de adel grotendeels gevlucht. Overal in het gehele land en aan het front, waren arbeiders-, boeren- en soldatenraden gevormd, die de beëindiging van de oorlog eisten. De boeren wilden de verdeling van de grond en de arbeiders de controle over de fabrieken. Maar de regering, onder Kerensky traineerde, met het gevolg dat de oorlog voortduurde en de arbeiders en boeren, met beloften op een wettelijke regeling van hun wensen aan het lijntje werden gehouden. Echter, de Kerensky-regering kon de groeiende golf van revolutionnaire beweging niet tegenhouden en moest toezien, dat de afgevaardigden naar het tweede Akrussische Sowjetcongres, dat op aandringen van de Bolschewiki in begin November was bijeen geróepen, zich naar Petersburg spoedden.

De reactie, Kerensky niet uitgezonderd, begreep dat nu beslist zou worden, wie in de toekomst de macht in Rusland zou uitoefenen: de koalitie-regering, bestaande uit burgerlijke, sociaal-demokratische (Menschewiki) en sociaal-revolutionnaire partijen, of de Sowjets, de arbeiders-, boeren- en soldatenraden. Ze trof alle voorbereidingen om het Sowjet-congres met geweld uit elkaar te jagen.

Het oorlogscomité der Petersburger arbeiders- en soldatenraden was hun voor. Onder aanvoering van de Bolschewiki werd de Kerensky-regering gelijkwideerd.

En weer waren het de Bolschewiki, die het op 7 November geopende Sowjetcongres er van overtuigden, dat nu, „een aanvang gemaakt moest worden met de opbouw van de socialistische ordening“.

Van die dag af begint de zware revolutionnaire strijd der Russische arbeiders en boeren tegen de gehele reactie in binnen- en buitenland, die alle krachten verzamelde, om de macht te herwinnen, een strijd, die jaren zou duren. Maar

Vervolg van pag. 1.

gedwongen en uitgebuit, hetgeen geschiedt onder de leuze van wederopbouw. Maar deze opbouw is opbouw van de kapitalistische fronten. Daarmede moeten wij breken. Wanneer de Russische revolutie ons nog iets heeft te zeggen, dan is het, dat communisme betekent een werkelijk breken van de macht der heersers en het niet erkennen van nieuwe meesters, ook niet in de vorm van een z.g.n. socialistische staat. De grond en de fabrieken aan de werkers, is de eis, die ons overblijft uit de Russische revolutie. Alle macht aan de arbeidersraden. Alle macht!

hoe wankel ook vaak de revolutionnaire macht mag hebben gestaan, de oude machten werden ten slotte verslagen. Onder de leiding der Bolschewiki groeide de nieuwe Russische staat, die de oude, achterlijke, half feodale toestanden voor goed uit de weg ruimde. Rusland is het moderne industrieland geworden, wat zonder de overwinning der revolutie niet mogelijk was geweest.

Als we nu, na 30-jaren, het verslag van de eerste hoog opslaande golven van revolutionnaire strijd in het boek: „Tien dagen die de wereld deden wankelen“, door John Reed, lezen, dan voelen we nu nog, na zo veel tijd, de hete ademtocht van de revolutie. We worden meegesleept door enthousiasme der strijdende arbeiders en soldaten, hun vertrouwen, dat met hun daad de wereldrevolutie tegen kapitaalheerschappij en onderdrukking, tegen oorlog en ellende begonnen was. En tegelijk beseffen wij, hoe ver wij daar van nog verwijderd zijn. De arbeidersklasse der wereld heeft het voorbeeld der Russische arbeiders niet gevolgd. Na een korte aanloop in Duitsland, Oostenrijk en Hongarije in 1918-19 eilde daar de revolutionnaire golf terug, want brede lagen der arbeidersklasse volgden de reformistische sociaaldemocratie, die met de ondersteuning van het gehele burgerdom rust en orde handhaafde. Deze sociaaldemocratie, die beweerde het socialisme langs de weg van de burgerlijke democratie te willen verwirkelijken, is later, toen de revolutionnaire strijd der arbeiders genoeg gedemoraliseerd was, en de reactionairen hun krachten hadden verzameld, op zij gezet.

Door het uitblijven der wereldrevolutie raakte de revolutie der Russische arbeiders in het slop. Juist de jarenlange strijd tegen de contrarevolutie leidde tot een sterk, centraal staatsapparaat met verstrekkende bevoegdheden over de mensen en hun werk. Maar meer nog

dan dat wenkte in die richting de ontzaglijke taak, om van het achterlijke grote Rusland een modern land te maken, dat in staat was, zich tegen de overige wereldmachten te handhaven. De meer dan 100 miljoen tellende boerenbevolking had geen ander verlangen dan land, om het voor zich te bebouwen. Maar wat er mee te beginnen, als er geen gereedschappen, geen paarden en geen zaai-graaf was? Ze bebouwden een stukje land en hadden voor het eerst in hun leven voldoende te eten, ze hadden lang genoeg gehongerd. Maar de bevolking der steden werd daardoor van voedsel verstoken, ze was onder de oude toestanden gevoed met het graan, dat door de adellijke heren de boeren was afgenomen. Nu deze dwang had opgehouden, moesten andere wegen ingeslagen worden.

De industrialisatie op grote schaal, in stad en land, door de staat-planmatig ter hand genomen en georganiseerd was de enig mogelijke weg. Grote krachtwerken werden gebouwd, hele industriesteden uit de grond gestampt, fabrieken voor landbouwmachines, en wapenfabrieken verzezen. De boeren werden in Kolchozen bijeengebracht en van landbouwmachines voorzien en de productie van landbouwproducten steeg.

Werkkrachten op het land kwamen door het gebruik van machines, vrij. Ze trokken naar de stad, de nieuwe industrie slokte ze op. Maar wie kon verwachten, dat deze miljoenen, gisteren nog boeren, socialistische of communisten zouden zijn, bereid uit vrije wil hun laatste krachten te geven? Want dat werd gevraagd. De nieuwe steden en fabrieken, landbouwmachines en het geweldige oorlogsapparaat moet komen van het werk der arbeiders. Het werk voor de menselijke behoeften komt daarbij in het gedrang. Alleen een harde dictatuur van een hecht staatsapparaat kan dit afdwingen.

Uit deze noodzaak groeide de absolute macht van de heersende staatsburokratie, haar machtsbewustzijn, het geloof aan de roeping die ze te vervullen heeft, het

klassebewustzijn van de bureaucratische machthebbers in Rusland.

Van het enthousiasme en de strijd voor het socialisme uit de Novemberdagen van 1917 is niets meer over gebleven, al werd en wordt nog heden deze industrialisatie van Rusland als „socialisme in één land“ aangeprezen. Juister tekent de leuze, die als leidend motief in het heden-daagse Rusland geldt het karakter van dit land: „Inhalen en voorbijstreven“. Het is geen socialisme, waarvoor de miljoenen dreigen ten onder te gaan. Wanneer zal de arbeidersklasse van de gehele wereld opstaan tot een nieuwe 7 November?

Tussen Regge en Dinkel

Er dreigt weer een conflict in de textielindustrie, dat zijn oorzaak vindt in de vernieuwing van het collectieve contract. Feitelijk zijn deze conflicten er reeds. Bij v. Heek & Co. aan de Bothof te Enschede; fabriek „Holland“ eveneens te Enschede, terwijl het ook bij andere fabrieken, rommelt. Bij allen is de oorzaak dat de regeringsinstanties stipte naleving van het contract eisen.

Laten we ter nadere verklaring eerst releveren hetgeen we in het nummer van 24 Nov. 1945 bij het totstandkomen van de eerste C.A.O. schreven. In tegenstelling tot bijna alle anderen, die deze eerste C.A.O. als een mijlpaal in de geschiedenis der textielindustrie beschouwden, konden wij niet zo erg enthousiast zijn. Naast onze principiële bezwaren, die we in genoemd artikel tegen elke C.A.O. ontvouwden, toonden we aan, dat er wel eens een periode zou kunnen komen, dat de vastgestelde lonen zouden blijken niet aangepast te zijn aan het inmiddels sterk gestegen levensonderhoud. En ziet, in deze periode zijn we nu aangeland. De kosten van levensonderhoud overtreffen de lonen zoals die in de huidige C.A.O. zijn vastgelegd.

Waarom de arbeiders dan niet eerder in actie zijn gekomen? Dit is te wijten aan de bijzondere positie, welke de textielindustrie als deviezen verdienende industrie momenteel in ons land inneemt. De textielindustrie verdient die beroemde en mysterieuze deviezen, doordat het merendeel van de productie wordt uitgevoerd. Daardoor worden er ook meer dan behoorlijke winsten gemaakt en om nu de textielarbeiders willoeg te houden, werd overal de hand gelicht met de vastgelegde lonen. Geen textielarbeider, die volgens contract werd betaald, leger kwam daar een vier tot vijftal gulden boven, terwijl men bovendien regelmatig een lap stof kreeg toegewezen. Natuurlijk niet, omdat de heren textielbaronnen nu eensklaps zulk een liefde voor hun arbeiders hadden gekregen, doch alleen uit nood-

zaak omdat men de arbeiders zo dringend nodig had om hoge winsten te garanderen. Een soort lokbaai dus.

Iedere ingewijde in de textielindustrie was hiermede bekend en nu komen de regeringsinstanties eensklaps met de eis, dat de bepalingen van de C.A.O. ook werkelijk doorgevoerd moeten worden. Nu keren dus de bepalingen van de C.A.O. zoals we reeds voorspelden zich tegen de arbeiders, daar doorvoering ervan een gevoelige aderlating betekent. Daarnaast komt dan nog de bepaling, die de ongeorganiseerden 2% van hun loon wil laten storten, om bij te dragen in de kosten van uitvoering van de C.A.O., waarbij men alleen diegenen die in één der koepelorganisaties (christelijk, katholiek of modern) georganiseerd zijn, als georganiseerd wil beschouwen. Naar schatting 70% der georganiseerde textielarbeiders is bij de E.V.C. aangesloten, terwijl het aantal ongeorganiseerden het aantal georganiseerden in beduidende mate overtreft. Een dadelijke poging dus tot verplichte organisatie in één der aan de werkgevers welgevallige organisaties. Ongeoorloofde bevoorzachting van de koepel.

Tenslotte dan nog de bepaling, dat elk mannelijk personeelslid wekelijks f 1.— moet bijdragen in een stichting, welke zal hebben te onderzoeken hoe een pensioenregeling zal moeten worden voorbereid. Voor deze geheimzinnige bijdrage in deze even geheimzinnige stichting gevoelt vanzelfsprekend geen textielarbeider iets. Vandaar nu de huidige onrust, zowel in Twente als ook in de Tilburgse fabrieken, daar zowel de Twentse als de Tilburgse fabrikantenvereniging sterk voeling met elkander houden. In Tilburg is het in dit verband dan ook al reeds tot conflicten gekomen.

Vershillende fabrikanten, benauid voor hun dividenden, hebben al, wat men noemt, bakzeil gehaald en blijven zich voorshands aan de bestaande niet officiële bepalingen houden. We voorzien echter dat dit misje nog wel een staartje zal hebben en hopen onze lezers daarvan op de hoogte te kunnen houden.

Van de Maaskant

Deze week is er eigenlijk heel weinig te vertellen vanuit de Maasstad. Of het moest dan zijn de mededeling, dat het conflict bij P. Smit nog steeds voortduurt en dat ook de solidariteit der andere arbeiders nog steeds krachtig is. Met het voortduren van het conflict schijnt het zelfs, dat de steun groter wordt. Zelfs in die mate, dat het stakingscomité er toe over is kunnen gaan de uitkeringen met een rijksdaalder te verhogen zodat de gehuwden nu f 37.50 per week plus f 1.50 kinder-

toeslag ontvangen en de ongehuwden f 27.50.

Niets wordt echter onbepaald gelaten om dit conflict te doen beëindigen en de stakers op hun beurt proberen alles om elke argumentatie tegen hen als zouden zij niet tot werken bereid zijn, te ontsnuwen. Ook hebben zij willen aantonen, dat de gebruikelijke verklaring „dat men wel zou willen onderhandelen; als de stakers eerst maar weer aan het werk gingen“ van nul en gener waarde is. Een tiental lassers, daartoe door hun mede-arbeiders aangewezen, zijn aan het werk getogen, om daarna te trachten het contact met de directie op te nemen. De directie echter, menende dat nu eindelijk de zo lang verwachte breuk tussen de stakers gekomen was, kwam ijlings op haar toezegging terug, waarna het tiental arbeiders weer prompt hun werk neerlegde en zich weer aan de zijde van hun stakende arbeiders voegde. Een experiment hetwelk spreekt van de innerlijke kracht waarvan zich de stakende arbeiders bewust zijn, gevaarlijk echter omdat zulks gemakkelijk verkeerd begrepen had kunnen worden en dit ongewild de zo noodzakelijke solidariteit verbroken zou kunnen hebben. Nog blijft echter en in het huidige stadium steeds nodiger, dat de stakers naast de prachtige financiële steun ook een meer morele en ook dwingend steun in de rug krijgen n.l. het neerleggen van de arbeid door hun mede-arbeiders bij P. Smit. Wij schreven daar reeds in onze vorige beschouwing over en de huidige ontwikkeling zegt ons, dat langer doorstaken met dit kleine dappere ploegje niet te dwingend kracht vormt om de directie tot toegeven aan de eisen te brengen. Dit loopt uiteindelijk uit op wat men noemt „doodstaken“ en in het belang ook van de positie der andere arbeiders, moet dit conflict gewonnen worden. Verste is echter dan, dat de directie van P. Smit voor een fait accompli wordt gepiaast en dit kan slechts door een massaal neerleggen van het werk in het gehele bedrijf. Kameraden van P. Smit, we edigen met hetgeen we ook reeds de vorige week zeiden: „in het belang van jullie eigen zaak, tracht jullie mede-arbeiders van de noodzaak daarvan te overtuigen. Zet in op“.

Tot slot van onze beschouwing wilden we nog enkele regels wijden aan Gorkum. Nu zal de lezer van dit rubriekje misschien opmerken, dat Gorkum toch zeker niet aan de Maaskant ligt. En met deze opmerking heeft hij dan volkomen gelijk, echter Gorkum ligt ook aan het water en ook weer niet zo ver van de Maas verwijderd om niet te kunnen rechtvaardigen dat hij er hier in ons boekje over schrijft.

In Gorkum dan zij het bekende metaalbedrijf van De Vries-Robbé en Co. is Maandag 20 Oct. j.l. een conflict uitgebroken om de uitbetaling van een gratificatie. Aan de bedrijfskern werd n.l. mededeling gedaan, dat aan de arbeiders een gratificatie zou worden uitgekeerd van 48 uur loon waarvan echter 30 uur zou blijven staan. Praktisch kreeg men dus 18 uur uitbetaald. Aan het kantoorpersoneel was daarentegen reeds een week voorschot uitbetaald en deze zouden volgens mededeling van de directie in totaal drie weken ontvangen. Een groot verschil met de beloning aan de arbeiders en via hun kern protesteerden de arbeiders dan ook direct tegen dit meten met twee maten. De directie wenste echter niet met de arbeiders over dit punt te discussiëren en prompt besloten de arbeiders toen onder leiding van hun kern tot sit-down-staking over te gaan, zolang de directie weigerachtig bleef tot onderhandelingen.

En op zichzelf onbetekenende oorzaak dus, verschil in uitbetaling van gratificatie tussen hoofd- en handarbeiders, een klein loonconflict. Belangrijk echter, dat ook in het kleine plaatsje Gorkum de arbeiders het verstaan om via hun eigen leiding hun wensen kenbaar te maken en buiten de vake beweging om in staking te gaan. Tengevolge van deze sit-down-staking ligt het gehele bedrijf van De Vries-Robbé stil.

P.S. Na het ter perse gaan van dit artikel bericht onze medewerker, dat de staking bij P. Smit geëindigd is. In een volgend artikel „Aan de Maaskant“, komen we er op terug.

(De red.)

Geld en gele economie

De vraag kan nu nog gesteld worden: „Wat betekenen de wisselkoersen der verschillende landen op het ogenblik?“

Zoals we weten zijn ze vastgesteld. Dit zou dan moeten betekenen, dat de wisselkoersen herleid kunnen worden tot een hoeveelheid goud, zoals dat vroeger het geval was. De regeringen geven echter geen goud meer af, niet voor buitenlands, laat staan voor binnenlands gebruik. Vroeger was 10 gulden ongeveer 6 gr. goud. De goudprijs was 1650 gulden per kg. Thans is de goudprijs 3000 gulden per kg. Hij is dus ongeveer 2 maal zo hoog geworden. Dit klopt aardig met de stijging der prijzen, die ook ongeveer 100% bedraagt. Schreven wij vroeger voor de 20% devaluatie; 10 gulden = 6 gr. goud = een hoeveelheid goederen, dan schrijven wij nu: 10 gulden = ongeveer 3 gr. goud = 1/2 hoeveelheid goederen. Er bestaat echter een zwarte markt, en een vrije markt van niet gedistribueerde goederen, wier prijzen veel en veel hoger liggen.

Hier zou de verhouding bv. kunnen zijn: 30 gulden = 3 gr. goud = 1/10 hoeveelheid goederen, d.w.z. indien de bank goud afgaf voor papier. Dit doet zij natuurlijk niet. Er is echter een zwarte goudmarkt. Bij een prijsstijging van 100% zou een

gouden tientje 20 gulden moeten kosten. De prijs van een zwart gouden tientje is veel hoger. De verhouding voor de zwarte markt zou kunnen luiden: 10 gulden = 0.3 gr. goud = 1/10 hoeveelheid goederen.

Doch de goudwinningen, komen zij niet in het gedrang door de enorm hoge zwarte prijzen? Wij behoeven ons niet ongerust te maken. De goudproducerende staten kopen het goud tegen de officieel vastgestelde prijs, echter, zoals men in de kranten kan lezen, een gedeelte wordt door de goudwinningen zwart verkocht.

De zwarte prijzen zijn niet alleen veel hoger, ze zijn ook aan zeer grote schommelingen blootgesteld. Iedere regeringsmaatregel, die de zwarte handel van een of ander artikel belemmert of bevordert, veroorzaakt dalingen of stijgingen. Ook de plaatselijke verschillen kunnen zeer groot zijn, want ieder vervoer brengt risico mee en verhoogt de prijs.

Daar zo goed als geen bedrijf het zonder „zwart“

kan stellen, doet de zwarte chaos zijn invloed op de arbeidsverhoudingen gelden en veroorzaakt mede „ongeregeldheden“ in het bedrijf. De zwarte handel is door geen staat overwonnen. Zij viert overal hoogtij, welke draconische maatregelen ook worden toegepast. Hand in hand gaat hiermee gepaard een corruptie, zoals de wereld nog nooit gezien heeft.

De verveftende, kalmerende werking van het goud is verdwenen. Het ruilverkeer van nu, in vergelijking met vroeger, is als een stormachtige zee en een kalm meer. Geleide economie! Een mooi woord. Wie en wat leidt hier eigenlijk? Het zijn niet de regeringen, die de economie leiden, maar zij worden omgekeerd door de niet gekende en onbeheerste krachten heen en weer geslingerd. Om niet alle evenwicht te verliezen worden levende mensenmassa's opgeofferd aan de grillen der dode dingen.

Dwang, uithongering, opsluiting, marteling alles in massa, en hoe meer „leiding“ hoe massaler en

cynischer. Hitler, Mussolini, en Stalin met hun „geleide“ economie vormen voorbeelden van een toekomstige ontwikkeling van de rest van de wereld.

Maar de kreten der gemartelden kunnen geen eind maken aan een toestand, die voortkomt uit miskenning der economische werkelijkheid, door klasse-, groeps- en partijbelangen.

En moge het al waar zijn, dat een zich steeds verscherpte dictatuur, zijn eigen einde kan vinden, even waar is het dat, wanneer niet de lijdende massa's zelf ingrijpen, met erkenning van de dode krachten die ons beheersen, dan zullen er weer anderen komen, die dezelfde middelen moeten toepassen en het spel kan van voren af aan op een „hoger niveau“ beginnen.

Daarom is het van het grootste belang, dat de massa's der werkenden en lijdenden zich met alle ijver werpen op het begripen der economische krachten, die de menscheid drijven. Slechts wanneer deze erkenning doordringt in hun strijd, daarmede één wordt, zal er sprake kunnen zijn van een leiden der economie en hiermede een eind gemaakt worden aan het lijd der mensheid.

Staking aan de Meelfabrieken onze zaak

Tien weken duurt het conflict bij de meelfabrieken „Holland” en „Ceres” en met verbeten hardnekkigheid houden de stakers vol. Tot nog toe is elke aanval der officieële instanties op het moreel der stakers te pletter gelopen. Regering, vakcentrales en directies slaagden er niet in, de strijdwil der arbeiders te breken. Om dit toch te bereiken is in de afgelopen week een nieuwe poging gedaan.

Op Vrijdag 31 Oct. waren de stakers door een schrijven van de directies uitgenodigd tot een vergadering in Krasnapolsky. Er zouden besprekingen worden gevoerd door vakbondbestuurders, directies en overheid. De overheid, bezorgd als ze is, meende de vergadering te moeten opluisteren met een flink aantal „stille” agenten in de zaal en door twee overvalwagens met gewapende manschappen. Alles was dus prachtig geregeld, maar de stakers zelf lieten verstek gaan, — of, met hun woorden gezegd: zij lieten de heren in hun hembd staan. Toch is een der stakers even een kijkje gaan nemen en vond op elke stoel in de lege zaal een gestencild blaadje met een verklaring der directie. Uit de inhoud blijkt, dat de directie haar standpunt niet veranderd heeft. Zij is „steeds bereid over arbeidsvoorwaarden overleg te plegen met de daarvoor aangewezen organisaties”. Verder werd er medegedeeld dat de regering, als het werk bij de „Holland” niet spoedig werd hervat, „zelf maatregelen zal nemen”.

„De directie wenst een goede verstandhouding met het personeel,” zegt deze in het blaadje. Welke „houding” de arbeiders hierbij moeten aannemen (in de

„verstandhouding”), wordt hen aan het „verstand” gebracht door de aangekondigde maatregel der directie, die „een kleine groep, die onvoldoende besef heeft van de plaats die ze inneemt”, niet meer in het bedrijf wil opnemen.

Men wil een verhouding, niet zo maar van „meester en knecht”, die toch nog altijd met elkaar konden praten, maar van onderworpenheid van de loonslaven aan de overeenkomsten, contracten en bepalingen, die de „meesters” onder elkaar hebben afgesproken. De arbeiders van vandaag zijn moderne slaven, ze hebben niet meer één meester, maar een hele organisatie van meesters. De directie is meester in de fabriek, de vakbondbestuurder meester over de arbeidskracht, die hij verkoopt, niet de arbeiders. Ben je geen lid van de bond? Doet er niet toe. Hij, de bond heeft het alleen-verkooprecht. En de regering is meester over je leven buiten het bedrijf. Zij „zorgt” voor je en „beschermt” je, desnoods met overvalwagens en wapenen.

Hier ligt in wezen het conflict bij de meelfabrieken, zoals in alle conflicten, die in deze tijd (en niet alleen in Nederland) worden uitgevochten. Ook de arbeiders zijn boven de oude verhoudingen van „meester en knecht” uitgegroeid. Ze willen geen slaven zijn met een heel stel meesters boven zich, die onder elkaar uitmaken hoe de slaven moeten werken en leven. Gezamenlijk als eenheid in het bedrijf optredende, willen zij hun eigen zaken behartigen, als enige mogelijkheid om zich tegen volledige onderdrukking te verweren. De arbeiders van de meelfabrieken hebben die weg ingeslagen en

alle moderne meesters hebben het principiële karakter er van begrepen. Daarom kon dan ook de directie in het bewuste blaadje het volgende verklaren:

„In de besprekingen, welke de laatste weken gevoerd zijn, is ondubbelzinnig komen vast te staan dat én de overheid, én de Stichting van de Arbeid met de directie van mening zijn dat, zolang deze staking duurt, geen enkel verlangen kan worden ingewilligd. Eerst wanneer het werk bij de „Holland” weer is hervat, zullen langs organisatorische weg kenbaar gemaakte wensen door de Directie en het College van Rijksbemiddelaars in behandeling worden genomen.”

De regering wil dus, zoals aangekondigd, zelf maatregelen nemen om het conflict te beëindigen. Ook de vakbondsbestuurders hebben te kennen gegeven onder hun honderdduizenden leden wel een paar honderd onderkruipers te kunnen vinden. Onder bescherming van de overheid zal het verzet der stakers worden gebroken. De gehele pers van Zaterdag 1 Nov. staat reeds in dat teken. Het is een principiële strijd, die zich niet alleen richt tegen de stakers, maar tegen de Nederlandse arbeiders in het algemeen. Zij is gericht tegen de baanbrekende opvatting van het zelfhandelen en de activiteit der in verzet gekomen arbeiders, die aan de rand van het bestaanminimum leven.

Hier houdt de financiële solidariteit, hoe goed ook bedoeld, op, doeltreffend te zijn. De arbeiders in alle bedrijven moeten deze strijd als hun eigen zaak beschouwen. Zo spoedig mogelijk moet in bedrijfsvergaderingen de eenheid tot stand worden gebracht, in de wil als één man naast de stakers te staan. En als daarop geen acht wordt geslagen, moet de daad volgen.

De „Willem Barendsz”

Kennen jullie de „Willem Barendsz”? Ja, juist, dat walvisvisserschip. 't Is een prachtboot, uitgerust met alle nieuwe snuffes op het gebied van de walvisvangst. Dat is ook niet te verwonderen. Nederland heeft met betrekking tot de walvisvaart een grote naam. Reeds in de middeleeuwen togen „we” ter walvisvangst en concurreerden toen al met de Noren, die er ook aan deden. Dus is het begrijpelijk, de de Rederij alles in het werk stelt, zo goed mogelijk voor de dag te komen. Bovendien is er aardig wat aan te verdienen, aan die walvissen. 't Is een industrie-bedrijf in optima forma, met aandeelhouders, dividenden, en zo meer.

Natuurlijk zijn er dan ook arbeiders. Ook voor hen was goed gezorgd. Tenminste, er waren voor hen allerlei gemakken aangebracht. Wasgelegenheden, moderne wasserij voor de kleren, dokters, medicijnen, alles present. Walvissen vangen en traan koken, dat ook aan boord gedaan werd, is nu niet bepaald een baantje, om er je Zondagse pak bij aan te trekken. De verslagen in de dagbladen

spreken dan ook van kleren, die stijf stonden van bloed, vet en blubber.

Nu, blijkt echter, dat er voor al het werk, dat aan boord verricht moest worden, geen mensen genoeg aanwezig waren. Gedurende het seizoen. (4 maanden) werd in continu-bedrijf gewerkt. Twaalf uur achtereens waren de mannen in touw, dag in, dag uit, zonder rustdag. Ook de buiten het eigenlijke bedrijf staande mannen, bedienden en hutjongens, werden ingeschakeld. Gevolg, aan schoonmaken kwam men niet meer toe. De mooie wasserij was en bleef gesloten. De wasgelegenheden vervuilden, hutten werden niet meer gereinigd. De dokters konden hun werk niet behoorlijk doen, terwijl hun hulp toch zo dringend nodig was in verband met zweren en puisten, waaraan de bemanning leed. 't Mag een wonder heten, dat er geen ernstige ziekten aan boord uitbraken.

Dit alles is al erg genoeg. Maar nu komt daar o.i. nog iets dat veel ernstiger is bij en dat is de z.g.n. zwijgplicht, die elk lid van de bemanning was opgelegd. Ieder die een klacht zou indienen, riskeerde f 1000.— boete. Van Kapitalistisch standpunt uit gezien, kunnen we begrijpen, dat de Rederij, bijv. er niet op

gesteld was, bepaalde bedrijfsgeheimen prijs te geven. 't Is onder dit stelsel nu eenmaal zo, dat je je concurrenten niet graag het zijne van je zaak laat zien. Maar dat je niet zou mogen protesteren tegen een onmenswaardige behandeling, kan er bij ons niet in. Als die z.g.n. zwijgplicht ook in andere bedrijven zou worden toegepast, waar is dan het eind?

De „Willem Barendsz” is onder de hand al weer voor een volgende reis vertrokken. Volgens de dagbladen heeft de Rederij beterschap beloofd. Maar van een intrekken van het zwijggebod hebben we niets vernomen. De arbeiders zouden er goed aan doen, daar zelf maar eens een eind aan te maken.

AMSTERDAM

Voor de lezers van Spartacus

vindt op DINSDAG 18 NOVEMBER, 's avonds 8 uur in KRASNAPOLSKY een BIJEENKOMST plaats.

Onderwerp:

De huidige wereldsituatie.

15 NOVEMBER 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 45

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

ONS DAGELIJKS BROOD

Rond het begin van deze eeuw, toen de ontwikkeling van het kapitalisme tot grootbedrijf had geleid, ontstonden allerlei theorieën over moderne bedrijfsleiding en arbeidswetenschap. De concurrentiestrijd dwong daartoe. Waaruit volgt, dat het hierbij niet alleen om theorieën ging, doch vooral, om doormiddel van wetenschappelijke bedrijfsleiding en toegepaste arbeidswetenschap de productie tot steeds groter hoogte op te voeren en een zo groot mogelijke besparing op het arbeidsloon te verkrijgen. Het uitgangspunt was, door rationalisering en intensivering van de arbeid te bereiken, de kostprijs van een stijgende hoeveelheid producten, zo laag mogelijk te houden. Verscherpte uitbuiting dus van de arbeiders.

Vershillende kanten kunnen aan dit proces van toegepaste moderne arbeidswetenschap worden onderkend. Zij hebben allen gemeen, dat de arbeider daarbij wordt beschouwd als een motor, wiens prestatievermogen tot het grootst mogelijk nuttig effect moet worden opgevoerd. Vooral van die tijd dateert de belangstelling voor de sociale positie van de arbeiders, en de sociale wetgeving is te zien als gevolg van de erkenning, dat voeding, woning en verzorging van de arbeider van grote invloed zijn op zijn prestatievermogen. Voor de moderne bedrijfsleiding werden dit dan ook, doch uitsluitend in het belang van zijn onderneming, belangrijke vraagstukken. Een andere buitengewoon belangrijke kant van dit vraagstuk werd datgene, wat wij onder rationalisatie-verstaan. Dit betreft de verbetering van de arbeidsmethoden, waarbij allereerst werd gezocht naar houding en wijze van werken, die voor de arbeider het minst inspannend was. Maar ook hierbij ging het er niet om, zijn lasten te verminderen. De ondernemer heeft de volle arbeidskracht van zijn arbeiders gekocht en bij al hetgeen hij poogde te bereiken om arbeidsenergie te besparen, was de bedoeling, die energie op andere en voor

hem nuttige wijze te doen aanwenden.

Vóórlop stond, de arbeider intensiever te laten werken, waarbij dus ook elke overbodige handeling werd uitgeschakeld, elke verkeerde handgreep werd vervangen door een technisch verantwoorde en elke arbeider zo eenvoudig mogelijke en in snel tempo elkaar opvolgende handelingen te verrichten kreeg. Dit alles veroorzaakt een verscherpte uitbuiting, die de arbeiders lichamelijk en geestelijk vermoordt.

In nauw verband daarmee werden de systemen van stuk- en taaklonen, die voorheen zeer ruw waren bepaald, zorgvuldig „verbeterd”. Accoorden en premiesystemen werden uitgedacht, die op geraffineerde wijze een prikkel waren tot opvoering van de arbeidsprestaties en die er vaak op neerkwamen, dat bij het stijgen van de gemiddelde arbeidsproductiviteit loon en premies tezamen, toch niet belangrijk en blijvend verbetering ondergingen.

Het Rusland van na de revolutie heeft in zijn staatskapitalistische ontwikkeling, in zijn zucht de achterstand niet alleen in te halen, maar de oude kapitalistische landen voorbij te streven, deze methoden niet alleen benut, maar het heeft er een grote uitbreiding aan gegeven. Wij weten, hoe onder de leuze van socialistische opbouw, stootbrigades werden gevormd, Stachanow-arbeiders werden uitverkoren, wedstrijden tussen de verschillende bedrijven werden georganiseerd met betrekking tot de productiviteit van de arbeid. Maar in wezen kwam dit alles neer op idealistisch geamoufleerde aanjaag-methoden, die voor het overgrote deel waren gebaseerd op geboden materiële voordelen, zowel in loon, als van woningverstrekking, grotere rantsoenentoe wijzing enz. Methoden, die wijzen op een geperfectionneerd uitbuitingssysteem, dat waarschijnlijk maar al te gemakkelijk daar kan worden toegepast, waar de goederenvoorziening toch reeds zoveel te wensen overlaat en waar een door niets

en niemand beperkte staatsdictatuur heerst.

Dat dit alles in Rusland kon plaats vinden, met medewerking van de vakbeweging, tekent de positie van de beweging als onderdeel van de gehele staatskapitalistische machinerie. Toen men in West-Europa en Amerika deze ideeën van arbeidswetenschap begon toe te passen, hebben de arbeiders zich dan ook tegen Taylorstelsels enz. krachtig verzet. En ook nu nog geeft deze arbeidsmethode vaak aanleiding tot conflicten.

De omstandigheden hebben zich echter ook hier gewijzigd. Onder de druk van de omstandigheden moet hier het kapitalisme overgaan tot een verscherpte uitbuiting; verlaging van het arbeiderslevenspeil en intensivering van de uitbuiting. De staat heeft daarin thans de leiding en de vakbeweging is tot een onderdeel geworden van de machinerie der geleide economie.

In de onlangs uitgekomen memorie van antwoord van de minister van financiën werden mededelingen gedaan over het vastgelopen nationaal budget en de economische perspectieven.

Daarbij werden twee mogelijkheden verondersteld, om het deviezentekort, dat voor 1948 twee miljard gulden bedraagt, op de duur te overwinnen. Plan A berust op de hulp van Amerika, doormiddel van het Marshall-plan. Zoals onze lezers wel bekend is, betekent dit een Amerikaanse kredietverlening. Plan B. gaat uit van de veronderstelling, dat die hulp uitblijft. Wij willen hierover ditmaal alleen meedelen, dat wanneer die kredieten uitblijven, de regering geen andere oplossing ziet dan een drastische beperking van de investeringen en het volume der consumptie. Met andere woorden de veronderstelde wederopbouw van kapitalistisch Nederland zou worden vertraagd en ons dagelijks brood komt in direct gevaar. Het spreekt vanzelf, dat de onlangs doorgevoerde vermindering der rantsoenen, ondanks alle regeringsverklaringen, daarmee in zeer nauw verband staan.

Maar ook iets anders nog. Ongetwijfeld hebben wij er allen onlangs kennis van genomen, dat de regeling inzake extrarantsoenen voor zware arbeid zal worden